Revista apare o dată la două luni. Următorul număr va apărea în aprilie.
Foto: Natalia Luchanko
Anul II, Nr. 1, 2017

topLitera

REVISTĂ LITERARĂ

GLASUL COLII DE HÂRTIE...

Când foaia albă-n față-mi pare
Un gol imens curat și pur,
Simt mâna ca și cum mă doare
Mă simt un crud și-un dur !

Nevinovata coală albă parcă mă roagă
”Nu mă stropi cu vorbe grele, de ură ori ocară!”
S-o mângâi doar când o ating
Mereu ca pe-o fecioară....

Iar coala albă, o mireasă
Așteaptă purul inel al fericirii
Se-nchipuie având pe cap
Coroana aurită de crăiasă...

Visează lângă ea în noapte
Un zvelt condei-bărbat
Înalt, frumos, deștept și demn
Și, de se poate, fecior de împărat !

înv. Gheorghiță Colceriu

Te apropii de tâmplele mele
haină rece, strălucitoare.
Alb adânc de cărări neumblate

Adolescenți,
îți frământam bulgării
până ne frigeau mâinile
ne băteam într-un desfrâu al inocenței
ni se făceau degetele bețe de tobă
pale ca lumînările
până năvălea sângele în ritm de bolero.
Fetelor le înfloreau trandafiri în obraji
și noi
îi pupam să nu înghețe
protejați de cărările nevinovate din albul adânc.

Zâmbetele noastre
făceau pârtie

Albul ca o amuletă

Teo Cabel

DE ATÂTEA ORI

De-atâtea ori, iubito
La tine mă tot gândesc
Îmi dădeai aripi să plutesc
Cuvinte dulci de dor, mă dor.

Mă gândesc să-ți spun de-atâtea ori
Că-mi lipsești deseori în zori
Mirosul tău copleșitor,
Atingerile calde de-amor.

Iar ochii tăi căprui...
Atât de perfecți, îți jur...
Un cuvânt am să-i descriu,
Superbi! Ca ai nimănui.

Însă buzele tale...
Moi și suave...
Mă duc într-o stare de extaz,
Mai degrabă, dependență.

Criss Samu

Poezie

RĂMAS BUN

Bună seara, iubito!
Îți șoptesc și-ți zâmbesc.
Nu mai pot să visez,
Nu mai pot să iubesc.

Bună seara, iubito!
Îți rostesc cu fiori.
Ești atât de departe…
Ca un cer fără nori.
Încât visul mă poartă
Ca un zbor de lumină
Înspre margini de cer
Unde tu mi-ești străină.

Bună seara, iubito!
Îți voi spune în veci.
Te aștept
Să mai vii,
Să mai treci
Sub ramuri de tei.
Cu al tău zâmbet frumos
Etern ca tristețea…

Bună seara, iubito!
Îți spun, apoi plec.
Ai fost doar un vis, iar visele trec.
Cândva, într-o zi, vei fi amintire.
Vei fi ce-a rămas…dintr-o mare iubire.

Bogdan Fodor

CÂT AȘ VREA...

cât aș vrea să fiu în locul
în care se desăvârșesc drumurile,
unde se face legătura între constelații
și căile aspre din care
mai picură laptele apos
al ploilor mărunte, pământești.
cât aș vrea să umblu cu umbletul
aerului care-mi umple plămânii
prin adânciturile învelișului luminii.
orele terestre să mă lase indiferentă
de parcă aș mai fi nemuritoare.
cât aș vrea să aflu
unde se află rădăcina tuturor dimineților
în magma această fierbinte
care s-o fi numind ea cumva
dar nimănui nu-i pasă,
atât cât în ea mai înoată
și se mai cheamă viață.
cât aș vrea să fiu în capul pieptului timpului
un os dureros,
bifurcat ca o speranța.
capătul mai lung să îmi arate direcția
în susul devenirii.
ca o flacără rece
să mă urc pe treptele lumii,
să mă odihnesc.

Luminița Potîrniche

PÂRTIA VISULUI PIERDUT

În iarna tăcerii ninge dureros de duios,
iar noi găsim vieţii un rost prin cuvinte
şi când ne vor troieni, aducerile-aminte,
vom ascunde clipele, într-un fular gros.
Să mă-nveleşti cu toţi fulgii de zăpadă,
din iarna rebelă, care-n braţe ne-a ţinut
şi să-ţi fie dor nebun, nemărginit tribut,
de mireasa unui anotimp, ca o cascadă.
Chiar dacă ninge şi peste templul iubirii,
prin şoapte stinghere eu, încă, te ascult,
din veşnicie, trimit pe fulgi, pufoşi, zglobii,
sărutul sălbatic, ce l-ai visat atât de mult.
Şi ninge cu dor, peste tot ce-a fost iubire,
anotimp fără destin cu zăpezi neperechi,
doar visul mai urcă pe scări de-amintire,
iar prin ancestrale dimineţi, fulgi stravechi.
În iarna vieţii prinsă-ntre troiene şi suspine,
voi cauta durerii un rost nobil să-i găsesc,
să scriu despre iubire, gândindu-mă la tine
şi sper, cândva, pe pârtia vieţii să te-ntâlnesc.

Maria-Ileana Tănase

RUGĂCIUNE

Din zori de zi și până când soarele a asfințit,
Mă rog, Tată ceresc, ajută-mă în suferință,
Să am al Tău alint
Luminează-mi mintea, spre a Te asculta,
Să nu cad în greșeli, chiar de apar, să judec, îndreaptă-mă!

Treimea Ta, izvoare de viață, dăruiți!
Ajutați-mă pe drumul vieții mele, D-voastră
Mă călăuziți,
Că a Voastră zidire sunt și eu, și nu mă treceți cu vederea
Primește-nchinăciunea, Tată Sfânt!, în mâna ”D-Tale”
E puterea.

Cu credință și cu umilință, mă rog Fecioarei!
Opriți-mă de la faptele rele, sau alte deprinderi
Vătămătoare,
Acoperiți-mă cu cinstitul Acoperământ!
Să merg frumos pe al vieții drum, să fii mereu
Al meu scut.

Isuse Hristoase! fiul lui Dumnezeu!
Ajută-mă, câți ani mai am, să îi pot duce curați,
Eu
Să am noroc, putere, vedere și iertare de păcate,
Câți ani îmi sunt scriși, pe această cale,
A o străbate !

Ales a fost de Dumnezeu și de Sf. Anton ca în ruga de iubire,
Să ajute omul pământean în viața lui, în ceasuri și în zile,
Și prin ruga lui către Tatăl cel bun și harul pe care Îl porți,
Dă-ne sprijin familiei, bolnavilor și toată clipa
Unei bune morți.

Ajută-ne, Antoane, să avem iubirea ca un scut de apărare,
Să fim feriți de veninul ispitelor, cât pașii ne străbat
Astă cărare,
Să avem curaj în luptă și tărie-n suferință,
Să ne purtăm crucea cea grea, cu bunătate și credință!

înv. Gabriela-Viorica Lupu
Toplița

PAHAR CU LACRIMI

Ne pare rău, nu mai iubim să murim
din dragoste de ţară! – în ţintirim
am sădit o livadă am aprins o veioză
la căpătâiul slab iluminat (?!)
al ultimului purtător de flag
care n-a găsit răspunsul nostru
la toate întrebările ce i-au tăiat
elanul risipit în vânt! – în flagelare
în colţul ochiului întors spre gura
ce latră încă-ndemnuri la revoltă
om priponi acum o lacrimă furată
din fântâna lacrimilor, toate
vărsate pentru ţară, revărsate
din paharul nostru, plin de sine!...

Traian Abruda

NUMELE TĂU

Mamă
S- a coborât duminica din icoane
Și în casa cu ferestre spre cer
Tu- ți faci biserică din suflet
Pe ulițele goale
Moartea crește și din praf
De pe buze
Îngerii îți culeg rugăciuni
Un cântec de slavă
Urcă din tine
Și eu mă legăn
Pe brațele tale
Prin care cerni clipele
Greieri de lumină
Scriu pe albastrul nopții
Numele Tău

Lucian Ioniță

DESTINUL MEU

Așa ne e originea ”Daco-Română”! din moșii noștri, lăudați.
Și dânșii călăuziți de vise mărețe, dacă și le-au realizat, nu erau întristați,
Din genele dânșilor transmise nouă, răzbim și cu greu uneori, că vin în viituri,
Și cugetând ca dânșii, ce vise putem îndeplini, vom fi în preamăriri !

Chiar și azi, când iarna ajunsă în plete, ți s-a împletit prin rugă,
Te năpădesc mereu în vise și cu timpul frumos, dorești să ți se scurgă.
Tu apelezi memoria, ca ea să te ajute și-n versuri mângâiate, aplecată scrii,
Dând astfel pe o dalbă filă, o dulce poezie, care poate ani va dăinui.

Cu sufletul împăcat și fără remușcări, că de vise te-ai ocupat, le-ai realizat
Parcă ele și din zenit urcate, te urmăresc, îți confirmă munca și în oftat.
Te văd cu umeri gârbovi azi, că încet urci , călătoare spre norii azurii,
Și toate îți mulțumesc sfios și îmbătrâmit, le așterni în altarul unei ”poezii”.

înv. Gabriela-Viorica Lupu
Toplița

EU N-AM FOST CU TINE

Eu n-am fost cu Tine-n grădină,
Când spus-Ai: "Un ceas n-ați vegheat"!
Dar încă se-aude mustrarea divină,
Că ceasul vegherii cu atâtea-am schimbat!
Eu n-am fost cu Tine la cină,
Când spus-Ai:" Azi unul din voi mă va vinde"!
Dar glasu-Ți și astăzi răsună,
Iar omul din mine se-ascunde!
Eu n-am strigat: " Baraba! Pe el ni-l dezleagă"!
Când gloata rebelă, cu ardoare l-a vrut,
Dar astăzi ființa-mi se luptă s-aleagă,
Mereu Dumnezeirea, nicicând pumnul de lut!
Eu n-am fost cu Tine-n Gabata,
Cân biciul roman, cu ură lovea,
Dar astăzi, Isuse cu fapta,
Regret când greșesc, că doare și ea!
Eu n-am fost pe munte-n Golgota,
Când oastea romană pe cruce Te-a pus,
Dar vină port pentru aceasta,
Că firea-mi prin fapte, mereu Te-a împuns!
Eu n-am scris atunci pe-a Ta cruce,
Dar astăzi citesc, cu lacrimi tăblița,
Ce vina-Ți rostește și aminte-mi aduce,
Că-n locu-mi răbdat-Ai sentința!
Eu n-am fost cu Tine niciunde,
Dar Tu pătimit-Ai, în locu-mi mereu,
Ca eu și alții, de oriunde,
Iertați să fim de Dumnezeu!

Daniel Voica

A-MUZA-MENT

Pentru un timp ai fost un trup în zale ruginită
pe fundul apei te-au lăsat scafandrii
stânci și ghețari ai întâlnit și ai lăsat în urmă, te-au umbrit
te-au convins un timp să-i lauzi
pe o cruce printre alge și puroi
ți-au pus în gură perle și suspine
arătai, iartă-mă că-ți spun, ca
un buboi
între meandre pansată cu-o rimă
coaptă ca pâinea împletită
stăteai la parastas
te mai ascunzi încă o vreme, deși
te uiți din când în când în urmă
la luciul secerilor
te-aștepți să fii chemat
ca un om învins
mai speri
dar urci
ca un călău pe podiumul săpat
în sare
să-ți execuți clipa
de bucurie îți spui azi păcatele
ca un nebun la psihiatrie
o întrebare mai pui
și-arunci cu trucuri, trupuri
le-ai măcinat cu ochi de broască
țintind
valuri, valuri
înspre limbile lor.

Macrina Lazăr

Ilustrație: Traian Abruda

TINEREȚE FĂRĂ TINEREȚE ȘI VIAȚĂ FĂRĂ DE VIAȚĂ

Sfântă tinereţe legendară (?!)
la vremea feţilor frumoşi şi liberi
ascunsă frumuseţe sub o glugă... –
să nu mă arzi pe suflet cu bricheta,
pare că ar fi de smuls borduri:
piară comunismul, piară!
foc şi pară, piară comunismul! –
o domnişoară plânge în buchetul
aruncat de o mireasă-n flăcări
peste umărul din ambulanţă –
bat clopote la catedrala mântuirii,
sub microscop celulele de criză
stabilesc ombilical cordon cazon
cu layer-ul de-ozon din stratosferă
cu palma de gazon din grădiniţa
în care au crescut băiatul şi fetiţa
ce ard acum sub val de sărutări
cum ard şi alţi copii de vârsta lor
prefăcuţi de-o zână bărbătoasă
în mări de lacrimi, mări de lumânări!

Traian Abruda

VIAȚA, CA UN JOC

Acest joc etern
Se termină chiar de nu vrei
Ţi-o ia, ţi-o duce...
Şi nu ţi-o mai aduce
Nici timpu' nu se opreşte,
E un joc ce te orbeşte
Şi te lasă fără viaţă
Aşa-i jocul, nu te cheamă
Doar când eşti nepregătit
Te-a luat într-un mod grăbit
Şi te duce acolo sus,
Într-un loc de nepătruns.

Oana Maria Şiklodi

Proză

PĂCATUL VEȘNICIEI

Hoinăresc, cu inimă grea, străzile lungi din Paris...

Oh, ce dor îmi era de Bourbon Café, cu delicatesele macaroons și minunatele eclere franțuzești... Am să revin curând bunătăților, răbdare vă cer, răbdare...

Leonidas, căci așa mă știau cunoscuții, îmbrăcat elegant ca un motan aristocrat gata de plimbare...

Păcat, că nu mulți știu că pe această față de june, se ascund mistere tulburătoare, că în acești ochi străini sufletului de mult apus, au izvorât cascade de lacrimi în urma cu secole..

Am iubit odată, o fată, frumoasă fată... Ce priviri lungi ne dădeam... ce tânăr sufletește eram... eram uman și ce frumos mai era...

Mi-aș da tinerețea veșnică pe o viață de om, fără a fi silit să mă feresc de oglinzi sau de așchii, chiar de monstrul din mine.

Seară de seară, mă privesc gol în oglindă. Atât de gol încât vedeam prin mine, până la peretele din spatele meu. Și când mă gândesc ce colți de lup am când îmi e foame, ce trup chinuit se regenerează rapid în orice secundă și nu mă lasă să mor liniștit. Poziția mea de monstru sau vampir, cum îi spun alții, mă agită continuu, la ce e bună tinerețea dacă nu ai cu cine să o împărtășești. Nu mă pot dezvălui, va trebui să trăiesc în propria-mi nenorocire, cică viață de burlăcie...

Oh, c'est la vie! Cum spun francezii, dar când ai mai multe ce faci? O iei din nou și din nou de la capăt, frângi inimi, ba mai bei și sângele oamenilor, într-o manieră deplorabilă... greu mă apropii de persoane june cu sânge curat, artera bate așa frumos și irezistibil simțurilor mele animalice, nu pot avea pe cineva în jurul meu mult timp, căci eu rămân tânăr precum sunt... iar aceea va îmbătrâni pe zi ce trece, va face riduri, se va înmuia, va trăi puțin într-un timp de calitate, ce atribute minunate umane... Și totuși de ce eu? De ce?

După câteva clipe de murmur interior, Leonidas este luminat în centrul orașului și se simte ușor buimăcit de un vortex ce susură de ticăitul insistent al ceasurilor.

Părea a se întoarce în timp, însa apărea ca o fantomă ce-și privește acțiunile în cursul aniilor precedenți. Era 1600. Leonidas a călătorit mai bine de 200 de ani în urmă. Uimit și șocat de ce se petrece, coboară ușor pe pământ, într-o formă transparentă.

Oh, ce înseamnă toate acestea, nu era de ajuns să fiu vampir, mai nou sunt și fantomă?

Nimeni, nu mă vede, nimeni nu mă aude sunt întemnițat în propria viață. Ce nenorocire! Mă întreb din nou: De ce eu? De ce?

Peste puțin timp, Leonidas își dă seama că acum, își va putea vedea greșelile făcute de 200 de ani încoace.

Destinul e scris, cum e scris...căci așa mi-a fost dat, nu găsesc învinuire decât în soartă, căci tot ea m-a adus aici să-mi revăd viața dinainte de a fi robit vampirismului. Hm... ce naiv eram odată, mă privesc din această lume paralelă, cât sufeream din cauza concepțiilor mele față de univers. Mă simțeam în primejdie, căci aveam sufletul înghețat până am întâlnit-o pe ea! Totul meu universal, mângâierea de care aveam nevoie, căldura după care tânjeam...

Acum, nu mai plâng și încerc să nu o mai regret, viața de odată, căci ajuns o creatură a nopții am învățat să mă detașez, sângele s-a evaporat și îmi lăsă corpul rece, pielea s-a albit ca după o ploaie acida, ochii s-au dilatat, iar mișcările s-au îmbunătățit, acum emoțiile sunt mai puternice. Am renunțat la viața de om, pentru tinerețe veșnica și imortalitate, am renunțat și la iubirea fizică, cea pasională, privită ca un păcat asupra omenirii. Acum am aflat adevărul și am înlăturat suferința și durerea, am descoperit valoarea întregului ciclu universal și am învins!

Mi-aș da tinerețea veșnică pe o viață de om, fără a fi silit să mă feresc de oglinzi sau de așchii, chiar de monstrul din mine.

Într-o stare de euforie, firea junului Leonidas, se dezmembrează fir cu fir de realitate și cade în somnul așteptat, al refacerii eterne. Ultimele cuvinte scrise inconștient, chiar de acesta au rămas vii până in prezent.

"Am regretat că nu m-am născut altfel, am regretat că m-am născut eu și nu s-a născut altcineva. Am dorit să fiu altfel, ca și cum am dorit să mor eu și să se nască altcineva. Căci eu, eu sunt eu."
Semnat, junul Leonidas.

Adela Pui
Toplița

PRE(A)LUNGA CĂLĂTORIE ÎNTRE NEMĂRGINIRILE LUMII ȘI ADÂNCIMILE SUFLETULUI

”Cenușa trandafirilor pământești e pământul din care se nasc trandafirii cerești. Luceafărul de seară nu e oare luceafărul de dimineață pentru antipozi?”

Eram înconjurată de viață și, totuși, în mine, cânta la clapele sufletului, tristețea. O tristețe deplină, profundă. O tristețe adâncă, care se prelingea în spirit precum o pată neagră pe un tablou pastelat....

Apoi - fără să vreau - m-am întâlnit cu ea, în timp ce stăteam pe-o bancă veche, lucrată migălos de timpul nepăsător, în atelierul său cu miros de veșnicie mărunțită în zile, ore și secunde. Am văzut-o dansând pe cântul propriei prezențe, aidoma valurilor ce vin, aidoma clipelor ce trec... Purta cu ea parfumul renașterii și avea în privire puterea de a vindeca suflete. În ochii ei albaștri, de un albastru ametitor, ca însuși infinitul celest, care cuprindeau parcă toate durerile lumii, am văzut culori despre care nu știam că ar putea sălășlui undeva. Valsa peste lumea inundată de evanescența soarelui de odinioară. S-a învârtit o dată, iar pașii ei erau rodul pământului; sub tălpile ei au început să crească trandafiri, din cenușă. Simpla ei ivire făcea lumea - măcar pentru câteva clipe - frumoasă, mai frumoasă ca niciodată.

Am plecat simțind cum venele sunt invadate de un curaj nesănătos, inima îmi este înecată de valurile tumultuoase ale speranței deșarte.

Stând acolo, în acel parc străvechi, am lăsat viața să mă cuprindă. Am lăsat lumina unui soare blând să îmi pătrundă sufletul și să îmi curgă prin vene. Și am plecat, deși nu m-am mișcat de pe acea bancă.

II

Așadar, am plecat. Fără bagaje și fără să dau de știre lumii că -poate - mă voi pierde în adâncimile apei și-n teamă. Am plecat simțind cum venele sunt invadate de un curaj nesănătos, inima îmi este înecată de valurile tumultuoase ale speranței deșarte. Și-n timp ce urcam pe corabie, auzind bătaia inimii hrănite de un vis, un gând mi-a glăsuit: "Unde mergi?"

Vocea lui s-a auzit până în adâncurile albastrului viu, până în adâncurile sufletului firav. Unde merg? Și parcă într-o frântură de etern a încremenit marea și-a încremenit spiritul și căutam cu disperare din priviri pierdute un răspuns. Nu știam unde plec, și cumva, în adâncul ființei, nici nu îmi doream să știu. Plecam doar, plecam spre tărâmul necunoscutului, insula vechilor zei, insula uitată de timp, pierdută pe o hartă a vremii îndepărtate.

M-am urcat pe corabia pictată cu pensula realității, simțind cum sclipirea ezoterică a simțurilor mă conducea departe, departe... Și-am plecat luând amintiri, sufocându-le la piept, sperând să nu fugă, pentru că voiam - totuși - să nu uit ce pământ am lăsat în urmă. Doream să-mi fie iubite rădăcinile, precum îmi erau iubite florile. Am luat totul cu mine, tot ceea ce îmi amintea de cine am fost și tot ceea ce-mi șoptea cine o să fiu.

Am lăsat marea să mă poarte cu brațele ei spre secretul vieții, să îmi arate cum discul incandescent agățat de cer se rostogolește în necuprinsul ei etern, mângâind cu raze fine orizontul, vrând parcă să fure în treacăt trecătoarele umbre ale vieții.

Și-n fiecare zi auzeam marea cântând versuri ale unor balade din imemorialele vremi ale lumii. Și-n fiecare zi valurile, lovindu-se, îmi aminteau de bătăile unor inimi uitate; sarea mării îmi amintea de lacrimile aruncate de niște brize trecătoare.

Însă, apoi, într-o zi m-a lovit - precum un fulger orbitor lovește pământul într-o noapte de vară - m-a lovit gândul zădărniciei. Nu era tangibil, dar era mai rău, mai grav, mai amarnic, mai adânc, mai deplin decât însăși moartea. După zile și luni și ani în care m-am hrănit cu ideea că voi ajunge undeva, gândul meu a șoptit cu o voce tremurândă: "Te-ai pierdut..."

Așa a lovit nesperanța. Așa a lovit tristețea. Și temerea. Și agonia. Iar - odată cu ele - valuri înfometate s-au adunat și s-au năpustit asupra corabiei. Valuri de apă sau valuri de paralizantă singurătate?

Am sperat să ajung pe o insulă unde soarele nu apune, în care lumina pătrunde în cele mai adânci părți ale sufletului. Mi-ai dorit să ajung pe pământul pe care picură cu particule imponderabile, unde aerul este precum parfumul de mosc, precum mirosul primăverii. Primăvară a naturii? Primăvară a vieții? Am sperat să ajung pe insula copilăriei. În tot acest timp, în adâncul meu - de fapt - aceasta mi-am dorit. Să o găsesc. Să găsesc insula încrustată de-a lungul altor vieți, trăite cândva. Insula cu ochii ei albaștri ca marea pe care am traversat-o, ca infinitul pe care îl presimt în mine, insula dansând deopotrivă între talazurile marine și - deopotrivă - în frământata vâltoare din mine...

O călătorie cât o viață...O corabie care mă poartă și care poartă - totuși - și o speranță. Speranța refacerii unității primordiale, între universul nepăsător și veșnic și spiritul chinuit și efemer...

III

Călătoresc prin mine și văd culori vărsându-se una într-alta. Călătoresc prin mine însămi și văd un păr auriu, încărcat de rod, sărutat de razele unui disc de foc, pendulând leneș la orizont. Umblu și privesc niște ochi de culoarea cafelei care, uneori, când soarele îmi atinge fața, se prefac în verde. Un verde obosit de viață și culoare. Un verde autumnal, un verde închis; și - încet - se lasă seara...

Ea cade peste mine ca un giulgiu vinețiu și, urmând un vânt nostalgic, aduce liniște, nesunet.... fluturi vesperali mă poartă pe aripile lor tot mai adânc în mine, mă cufundă în neștiute genuni și - uitându-mă în jur - uit dintr-o dată cine sunt. Uit culoarea ochilor mei, uit zâmbetul meu și culoare pielii mele, uit nuanța părului meu și uit de unde vin... Însă umblu, străbat prin mine ca un hoț în casa unui om străin. Aceasta, însă, nu e casa unui străin. Însă fug, fug nebunește prin labirintul propriului eu ... și vocea suavă devine strigăt, și dansul devine încleștare, o sfâșiere a inimii. Iar frica mă cuprinde, frica mă ține strâns de mână...

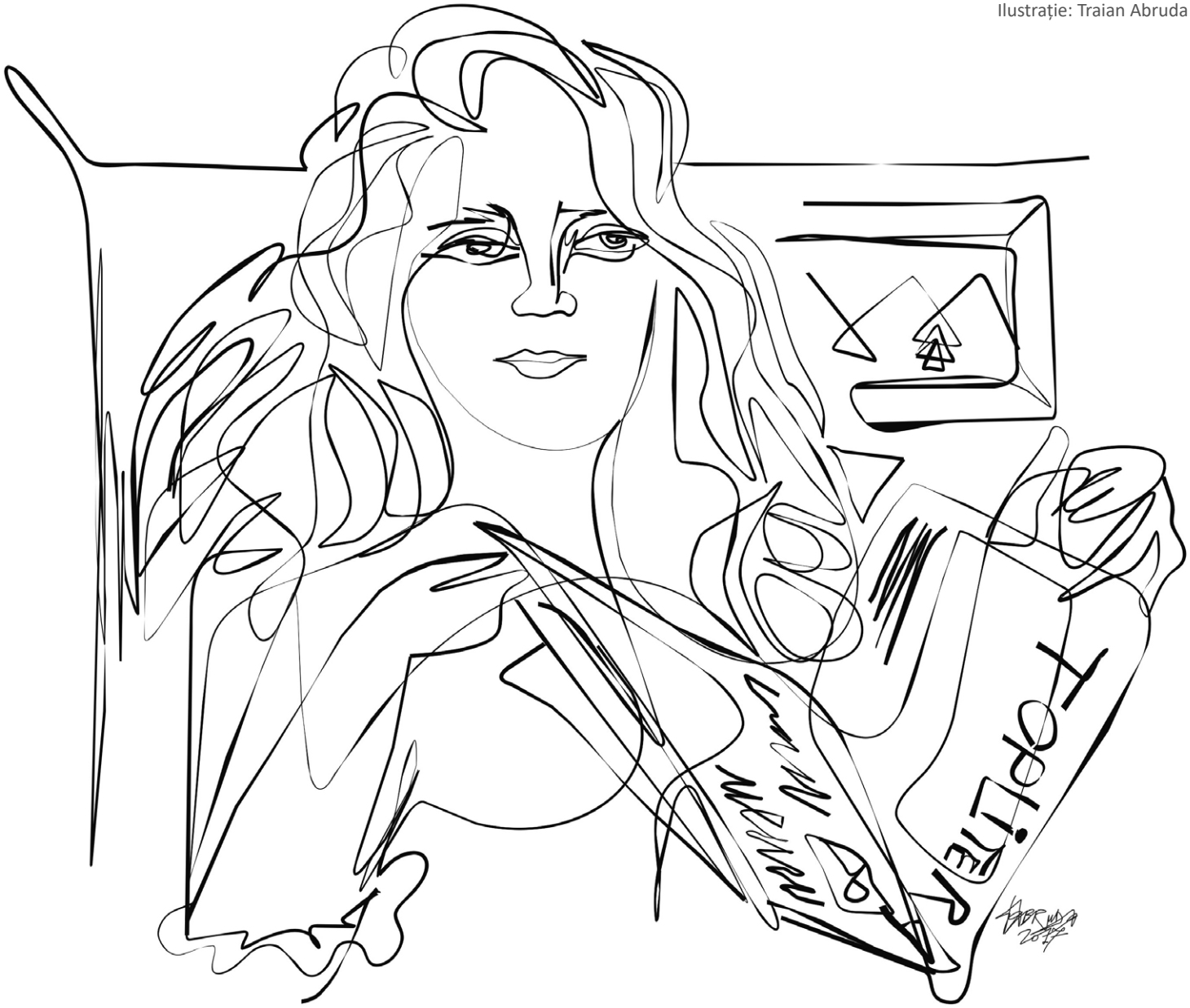
Durerea strânge ca un lanț în jurul gleznelor mele și nu mă lasă să cunosc cenușa solară a timpului, secunda efemeră a simțirii. Într-un haos întunecat al ființei mă găsesc plângând. Sunt încuiată într-un trup străin? Frica - aidoma unui val spumegând - mă consumă, iar gândul cuvântului mă sufocă. Fug și mă tem, așa cum m-am mai temut... De gând, de idee, de cuvânt, de emoție... Fug prin mine și plâng, iar lacrimile mele vor fi lacrimile mării din care voi renaște.

Doream să-mi fie iubite rădăcinile precum îmi erau iubite florile.

Dar când întunericul ascunde forma și o scaldă în incertitudine... Se ascunde el totodată pe sine, ascunzându-mă - totdeodată - și pe mine? Și cumva, neînțelegându-mă, înțeleg oare haosul? Însă, cu siguranță, mai înțeleg un lucru: în mine stau ascunse poezii pe care nicio hârtie și niciun stilou nu le pot nicicum cuprinde... Ele doar pot să mai descopere insula pierdută, la o încrucișare de căi și de suflet, nici nu știu când, deodată cu copilăria...

Teodora Chindea
Clasa a IX-a G (Secția germană)
Colegiul Național "Alexandru Papiu - Ilarian", Târgu - Mureș

Ilustrație: Traian Abruda

Eseu

ALEARGĂ!

În viaţă, oamenii îşi crează vise ca să poată alerga. Fără vise, viaţa ar fi doar o plimbare monotonă de după-amiază într-o zi noroasă de toamnă. Visele sunt acele maşinării care ne ţin în viaţă, ne fac să uităm de limitele nevăzute, ne împing înainte, de la spate, cu o forţă nevăzută. Şi, astfel, în loc să păşim apatic spre ieşirea din parc, alergăm ca nebunii, cu gura până la urechi sperând că putem prinde cu mânile goale fluturi vii, coloraţi şi jucăuşi.

Fără un scop precis, fără idealuri, fără vise, oamenii devin doar nişte fiinţe, apatice precum animalele de la zoo. Aţi văzut animalele de la zoo? Toate sunt letargice, de obicei dorm, stau întinse sau se uită în gol. Cred că dacă ar înlocui vechile animalele cu unele de pluş mişcate electric, nu cred că ar observa careva diferenţa. Faptul că au mâncare, apă şi tot ce le trebuie, iar pentru a avea acestea nu întreprind nimic, lipsa unui sens al vieţii zilnice, le transformă...

Tot aşa, noi, oamenii, trăim într-o imensă grădină zoologică, fără cuşti, resemnaţi în plictisul nostru cotidian. Pentru a combate plictisul s-au inventat hobby-urile, team-building-urile, week-end-urile, activităţile în aer liber, serile de salsa, zumba şi alte astfel de activităţi. Dar toate acestea nu sunt decât vise amăgitoare, visul de peste zi al animalelor închise în cuşcă. Diferenţa este că ele ştiu că se află închise, noi nu. Avem ziduri, nu le vedem, credem că suntem liberi, trăim apatic. Până într-o zi, când descoperim că suntem bătrâni, bolnavi, neputincioşi şi regretăm toate visele avute şi neîndeplinite.

Concluzia: Alergaţi! Alergaţi, alergaţi cu toată forţa, odată şi odată tot veţi prinde un fluture!

psiholog Ionela Tudor

ILIE ȘANDRU – AȘA A FOST SĂ FIE... (ROMAN)

Lectura ca balsam al sufletului rămâne mereu o provocare pentru cititorul avizat, în căutarea bucuriei de a cunoaște.
Vă supun atenției o carte bine scrisă, cu un mesaj ce se adresează oricărui lector, tânăr sau vârstnic. Este romanul ”Așa a fost să fie”, apărut în 2015 la editura Nico din Tg. Mureș, autor Ilie Șandru. Profesosul Ilie Șandru nu este un necunoscut în lumea literelor și în timp și-a câștigat notorietatea ca ziarist, apoi ca publicist; a scos volume de reportaje, monografii, nuvele și povestiri, romane document, a prefațat și postfațat volume de beletristică (peste 20 de volume).

Ca scriitor atașat de valorile vetrei străbune și-a adus o contribuție substanțială în ceea ce privește popularizarea unor personalități culturale importante din zona Mureșului superior, precum patriarhul Miron Cristea, O.C. Tăslăuanu, Vasile Netea, Romulus Sever Todea. Cartea la care voi face referire a fost un eveniment editorial și în mare parte un volum document, ce pune în lumină aspecte dure ale celui de-al Doilea Război Mondial.

Geneza romanului ne conduce spre fapte reale, căci ne întoarce cu fața spre adevăr, adeseori nemilos, spre viața socială potrivnică unora, determinându-ne să medităm asupra destinului propriu.

Geneza romanului ne conduce spre fapte reale, căci ne întoarce cu fața spre adevăr, adeseori nemilos, spre viața socială potrivnică unora, determinându-ne să medităm asupra destinului propriu.
Din chiar mărturisirile autorului, aflăm că acesta a purtat în gând toată viața această carte ce se bazează pe fapte reale. Eroul principal, Ion Nimereanu, fost ofițer de stat major în timpul celui de-al Doilea Război Mondial a existat într-adevăr, iar autorul l-a cunoscut cu mulți ani în urmă la o stațiune de pe Valea Oltului.

În mare parte cartea este povestea vieții acestui om ce devine personaj literar. Ulterior autorul citește un jurnal de front (1941-1945) ”Așa cum a fost ” unde află date importante despre evenimentele carnagiului universal. Contopind informațiile celor două surse, le va transfigura artistic în această formulă de roman în care o parte a acțiunii este translată în Toplița. Cartea are două părți cu titluri parcă predestinate: I „ Războiși suferință”, II „ Dragoste și durere ”.

Ca tipologie, vorbim despre un roman de război și dragoste și un roman de război al unor destine greu încercate de tăvălugul istoriei, în speță de umbra nefastă a războiului. Fără îndoială structura acestei cărți amintește de romanul lui Camil Petrescu „ Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război ”.

Cei trei eroi: Ion Nimereanu, Gogu Tănăsescu și Nicu Făgărășanu, absolvenți ai Școlii Superioare de Ofițeri de Stat Major, sunt surprinși în încleștarea nemiloasă a războiului. Ei sunt trimiși pe frontul din Moldova, unde se confruntă cu rușii, participă la ofensiva din Basarabia, la forțarea și trecerea Nistrului, la eliberarea Odesei, și se disting prin faptele de arme. Impresionează surpinderea unor scene autentice de mare dramatism precum: refugiul familiei regale; dialogul Molotov-Gafencu; pactizarea basarabenilor cu românii eliberatori, etc.

Pe fundalul acestor drame colectate se profilează destinul eroului Ion Nimereanu, ajus pe front. La Odesa el o cunoaște pe Raisa, o româncă basarabeancă, muziciană la Teatrul de Balet, de care se îndrăgostește și cu care se va căsători la București. Reîntors pe front, ofițerul Nimereanu este luat prizonier iar Raisa și mama eroului se refugiază la Toplița, la verișoara Adela. După prizonierat, maiorul Nimereanu activează în cadrul Diviziei T. Vladimirescu, iar în urma dezastrului de la Stalingrad, armata română a întors armele împotriva nemților și intră într-un lung program de reeducare în spiritul comunist, după modelul sovietic. Are loc o epurare a ofițerilor și 20.000 de cadre militare vor fi înlăturate. Printre aceștia se află și I. Nimereanu pensionat ca element reacționar. Revine la București și încearcă să ducă o viață de civil, dar vremurile sunt foarte tulburi.

Partea a doua este despre lupta eroului cu sistemul iar destinul lui Nimereanu e din nou potrivnic.

Raisa va fi arestată de Securitatea Poporului și e condamnată ca cetățeană sovietică ce a pactizat cu dușmanul, mama fostului maior moare și el se reîntoarce la Toplița. Divorțează de Raisa, despre care n-a mai știut nimic timp de 5 ani și se recăsătorește cu Stela, o altă basarabeancă pe care o cunoaște întâmplător la Toplița, unde aceasta venise ca să găsească mormântul soțului ei îngropat în cimitirul eroilor sovietici din centrul orașului. Cei doi vor avea doi copii și Nimereanu, profesor la o școală din oraș se simte din nou util și apreciat. Sistemul îi va da însă o nouă lovitură, căci eroul va fi arestat pentru activități subversive contra statului. Este eliberat după șase ani de pușcărie, se întoarce la Toplița, și încearcă să-și regăsească echilibrul.

La scurtă vreme soția lui bolnavă moare și eroul află că fosta lui soție, Raisa a fost eliberată dintr-un lagăr din Siberia și după 10 ani s-a întors la vechea casă din București. Fostul ofițer pleacă și el la București împreună cu copiii și va trăi alături de Raisa, încercând să uite de loviturile soartei.

Alcătuită la înterferența dintre real și ficțiune, cartea este impresionantă căci neîndoielnic este un roman despre viață, destin, despre camaraderie, potriviri și sentiment de datorie.

Ne face să reflectăm asupra faptului că nu suntem întru totul stăpânii propriei existențe, că adeseori evenimentele își lasă amprenta asupra noastră influențându-ne devastator.

Faptul că autorul plasează o parte a acțiunii în Toplița îl interpretăm ca pe un omagiu pe care omul Ilie Șandru îl aduce locurilor unde trăiește, s-a format și s-a consacrat, ca scriitor. Și nu e singurul gest de recunoștință pentru care-l prețuim.

Recomand cu multă căldură acest roman scris cu talent și vervă de un slujitor împătimit al condeiului.

prof. Dionisie Pompei Șerban
Toplița

Ilustrație: Radu Stoica

Interviu

LEACUL FRANȚUZESC

DE VORBĂ CU POETA ANGELA MAMIER NACHE

- D-nă Angela, Sunteți un autor care a publicat după știința mea în peste 14 volume de poezie, de cea mai bună calitate, printre care enumerăm: Miraculum, în 1982, Femina, 1985, Dolor, 2007, Celebratio, 2008, Memoria, 2013, scara B, ap. 3, 2014, Brașovul, 100 de poeme (antologie), Exilum, e-book, 2012, Scriitori români din anii 80 (antologie), Antologia ASLRQ, și multe altele. Sunteți de asemenea o prezență activă în revistele literare românești de prestigiu, un critic literar voluntar de o asertivitate rară. Sunteți un profesor și un om de cultură care face mare cinste literaturii noastre de azi. Am admirat din prima clipă talentul dumneavoastră, dar și spiritul dvs. critic și creativ, încă din prima clipă când ne-am împrietenit, în cadrul cenaclului on-line Qpoem. Cred că aveți un dar deosebit, acela de a inspira, de a plămădi materialul spiritual, măiestria manevrării cuvântului te întâmpină de la prima propoziție. Azi locuiți în Franța, unde pentru câțiva ani buni ați fost profesoară. Cum vedeți dumneavoastră influențele exercitate de literatura franceză asupra literaturii române. Există ele cu adevărat? Pot fi găsite similitudini, mai ales că vorbim de două limbi francofone. În ce termeni putem vorbi încă de o chintesență a limbii latine care transpare din textele franceze și românești?

- E bine să începem cu acest subiect. Francofilia românilor a dus la relații privilegiate cu Franța. România, de prin 1991, s-a aliat francofoniei, iar din 1993, a devenit membru al OIF. Din 2009,cu sprijinul lui Bernard Pivot, prieten al românilor, România a fost recunoscută ca făcând parte din țările francofone. Franța a făcut și face încă mari eforturi pentru menținerea limbii franceze, căci engleza câștigă și ocupă prea mult teren, în pofida acestei limbi culturale universale. Întrebarea este complexă și nu e acum momentul de a ține o conferință literară globală. Originile francofiliei românești datează din secolul XVIII, apoi Franța a susținut ferm România. În primul și primul rând chiar din secolul al XIX lea, tinerimea română a studiat la înalte școli franceze. Un eveniment exemplar care pecetluiește relația de fraternitate a fost cel din 1919, când la Conferința de la Versailles, Franța a intervenit pentru transferul Transilvaniei, Basarabiei și Bucovinei, și cedarea lor României. Între 1920-1940 se poate chiar vorbi de o mare «epocă franțuzească» în România. Paul Morand evoca în vol. «Bucharest» (editura Plon 1935). «Le Petit Paris», care era pentru el, capitala românească. Elena Văcărescu, Anna de Noailles, Prințesa Bibescu făceau să strălucească cultura românească în saloanele pariziene. Mircea Eliade, Emile Cioran și Eugène Ionescu au studiat nu doar la București, ci și la Paris. Tzara a inventat dadaismul în 1916. În anii 1930 exista un curent existențialist român la care Emil Cioran i-a aparținut. În 1946, Breton decreta Bucureștiul drept capitală a suprarealismului. Carmen Sylva (regina Elisabeta) traducea în franceză legendele populare românești. De asemenea și Regina Maria publica "Povestea vieții mele" la PLON în 1938. Azi 15 la sută din populația românească vorbește franțuzește, cam 3 milioane de persoane.

De fapt, lucrurile stau puțin diferit. În anul 2011, Editura Dacia XXI, prin managerul ei de atunci, scriitorul Ion Vădan, a inițiat proiectul Scriitori la ei acasă, la care Primăria din Bilbor a răspuns, spre cinstea ei, favorabil. Ca urmare, s-a tipărit cartea lui, Caragiale și iar Caragiale, pe care a prezentat-o chiar la Bilbor, în cadrul Zilelor „Miron Cristea”. De altfel, Constantin Hârlav a fost invitat în mai multe rânduri la Miercurea Ciuc și a colaborat la revista Școala noastră.

- Într-un interviu acordat d-lui Petruț Pârvescu vă aminteați cu respect de profesorii pe care i-ați avut în facultate, câțiva din criticii literari care au fixat coordonate în funcție de care s-a pliat creația literară în România: Nicolae Manolescu, Eugen Simion, Marian Popa, Alexandru Graur, Zoe Dumitrescu Bușulenga, Ovid S. Crohmălniceanu, Alexandru Graur, Matilda Caragiu, Alexandru Piru, Mircea Martin. Ce v-a făcut să-i admirați și să le purtați peste ani un adânc respect.

- Ceaușescu era la început un mielușel, își avansa pionii puterii destul de timid, la universitate profesorii au început să scoată de la naftalina autori până atunci interziși, chiar autori americani din SUA. Încep să fie studiați cei de pe continentul americano-latin, cu entuziasm. Citez atmosfera timpului, clar prezentată în volumul de interviuri "Să nu pierdem verticală!" (Ed. Nicodim Caligraful, 2013), apărut postum. Următorul fragment, scris de profesorul Zoe Dumitrescu Bușulenga, face o rememorare a vremurile comuniste, și cred că aici vei găsi răspunsul pe care îl cauți: "A fost o perioadă, până în 1964, în care am trăit un infern cultural. Încercam în toate felurile să eludăm, făceam seminarii cu analiză de text – am martori studenți din atâtea generații – făceam o chestie cu totul împotriva programei analitice și a voinței șefiei catedrei. Am avut multe dificultăți și piedici. A trebuit să punem pe prima pagină un citat din Ceaușescu, sau mai știu eu din ce, și, după aceea, înăuntru, noi puneam ce doream. Așa am publicat Cioran, Vulcănescu, Eliade, până și romanul lui Blaga. Iată că găseam niște modalități, era un fel de samizdat. Dar cum altfel am fi putut transmite niște adevăruri de cultură, niște texte fundamentale, niște nume extraordinare? Voiam să vină Eliade în țară și spuneam: "Tineretul nostru are nevoie de prezența lui Mircea, să știe că existăm ca atare în spiritualitatea lumii, că Mircea este un unicat".

Am învățat de la el să nu țin seama de cenzură, nici de critici, am învățat tehnica enunțurilor lapidare, nesiropoase, am învățat autoexigența.

- Ce personalități v-au influențat în creația poetică?

Scriitor, critic și istoric literar, editor, cercetător la institutul academic - Categoric Geo Dumitrescu, Ion Caraion, Gellu Naum! Geo Dumitrescu ținea o poștă literară, scriind acolo, am avut cinstea să mă descopere. Am învățat de la el seriozitatea și timbrul contestatar, vehement. Am învățat de la el să nu țin seama de cenzură, nici de critici, am învățat tehnica enunțurilor lapidare, nesiropoase, am învățat autoexigența. În același timp datorez enorm revistei Vatra și redactorilor săi geniali: Mihai Sin, Dan Culcer, Cornel Moraru și, mai ales, Romulus Guga, care încuraja poeții tineri și rebeli. Eu și prietenul meu, poetul Ioan Pop Barassovia, am fost încurajați și protejați de acești mari autori. Cred că și Mircea Cărtărescu, fără Manolescu, ar fi rămas într-un sertar.

- Cum percepeați dumneavoastră comunismul? V-a demoralizat sau v-ați continuat lupta? Cunoaștem destul destine literare frânte din acea perioadă?

- În primii ani ai creației mele am avut o activitate laborioasă, participam cu înfocare la cenacluri, credeam în poezie și o purtam în inimă, nimeni nu m-ar fi putut despărți de aceasta. Am suferit de pe urma securității, aveam un securist pe urmele mele tot mereu. În acel timp nu se putea publica în volum fără a câștiga un concurs editorial național, ce era organizat pe lângă puținele edituri existente. Am avut acest „noroc" să câștig, între 400 de manuscrise, când am câștigat concursul editurii Dacia 1980 (alături de Soviany și Miruna Runcan).Erau volume trimise anonimi în 1979. Am primit rezultatul în 1980, precum și dreptul de a edita volumul de debut, abia în 1982. Era mai să mă las de scris ... Generația noastră era „optzecistă și cred că definiția ce urmează este exactă: „optzecísm" s.n. (lit.) Generația literară a anilor '80 -„Optzecismul subîntinde obsesia contestării unei ordini legate de mecanismul social." R. lit. 410 XI 92 p. 9. -„Optzecismul e un fenomen literar prea complex [...] ca el să se încheie prompt în anii '90."Rom.lit. 1925 I 93 p. 9

În primii ani ai creației mele am avut o activitate laborioasă, participam cu înfocare la cenacluri, credeam în poezie și o purtam în inimă, nimeni nu m-ar fi putut despărți de aceasta.

Citez pentru cititorii dumneavoastră câteva versuri care dovedesc ce curaj aveam, de fapt cum e și bine să aibă tinerii, frumoși și iubitori de libertate. Adaug că nu am fost membră de partid. Pe mine că revolta mă sufoca.

STRADA COSMOS («Astra», noiembrie, 1981) (Ed. Dacia, 1982),

Toate drumurile sunt pe hartă-n
echilibru convenţional
sâmbăta, duminica ori la salar
cartierul miroase a bere ori vodcă
în aromele florilor aspre
sădite de-un activ cetăţean voluntar
pensionar,
ce contraste,
un adevăr relativ, dar trist ca acesta,
poate fi rama-n care
şi suflet, şi sânge pentru semeni tresar,
o femeie cu plase, cu umerii tari,
mărşăluind cu-atâta demnă răbdare

este nobil pretextul
unui posibil poem
viguros, energetic, chiar extraordinar,
doar să-l culegi de pe pleoapele-i albe
de pe chipul de zahăr şi sare
din zâmbetu-i rar...

STATUT (din volumul «Miraculum», 1982)

pungi de plastic, păsări moi slabe
cu gust de găină,
etichete, coloranţi, aglomerări
leagă la gură borcanul sfidării
cu celofan
emisiuni ciudate-ţi taie
orice surplus de elan orice răzvrătire
nu-ndrăznesc să mai spun ce gândesc
mă grăbesc să observ salturi în statutul
economico-social al femeilor
azi bat şi singure-un cui în perete
mai celibatare, independente
pasiunea arde orice vârstă
bărbatul fatal maxiatractiv le întâmpină
obosit şi grăbit
izbucnirile sângelui sufletul nu mai duc
sub un tren plicticos şi banal (o, karenina!)
astăzi blocul de gheaţă, turnul adevărului
mă ţin paradoxal în picioare
chiar umblu...

RUG (Luceafărul 17. 01. 81, în volumul Miraculum 1982)

m-ating de tot să pot pricepe
chiar dacă nu dintru-nceput
poemele sunt îndoiala
în trupul de sub spartul scut
şi-i prea stupid în cortul vostru
în care voi cu sacii plini
vă daţi în petec ori de-a surda
numai poetul peregrin
nemulţumit de-aşa scofală
se lasă-ncinerat pe crini...

- De când locuiți în Franța? Cu ce autori ați ținut legătura în toți aceștia ani?

- Sunt în Franta din 1987. Am ținut legătura cu autori de la Vatra și cu poetul brașovean Ioan Pop Barassovia. Apoi cu internetul, am reluat cu poetul Adrian Munteanu, criticul și filozoful A.I.Brumaru; De câtva timp am relații colegiale cu Asociația USR din Brașov. Iar prin pagina mea de Facebook, am o listă întreaga de amici și amice, schimb de păreri literare. Am scris multe cronici literare, benevol, despre tineri debutanți, pentru a-i stimula, căci un talent se poate ofili repede, ca o floare neudată. La sosirea mea în Franţa (cu 2 ani înaintea căderii lui Ceaușescu), cu două valize, doi copii, două cărţi şi altele două în manuscrise şifonate (rebelii nu erau publicați decât foarte rar). Am ales o retragere discretă din mediul acela nociv. Recent am tot făcut pași pentru integrarea mea, proces în curs, nicicând terminat, dar, mai degrabă, reuşit, din fericire… Trebuia să văd clar, căci, fără o viziune clară și sinceritate, nu putem fi mesageri valabili ai poeziei… Trebuia să accept noile mele rădăcini, să apropii cele două ţări (originară şi de adopţie); să le pun cumva pe un plan de egalitate, ca o mărturisire de dragoste pentru amândouă …ele, care au contribuit atât de minunat la naşterea şi renaşterea mea. Aproape două vieți într-una! Toate acestea au cerut timp …am înțeles ca rămân până la urmă scriitor român. Am fost norocoasă să aparțin la două culturi bogate! Astfel, poemele mele devin variantele revoltelor mele, așteptărilor mele, indisciplinele mute, care se eliberează prin scris. Sosirea în Franţa a precipitat şi mai mult trezirea conștiinței mele, demistificarea normelor dominante. Detest femeia redusă la o condiţie inferioară, exaltând excepţionalul ei aport la frumusețea lumii, nu pot rămâne indiferentă, căci ea este Viața.

Astfel, poemele mele devin variantele revoltelor mele, așteptărilor mele, indisciplinele mute, care se eliberează prin scris.

- Vi se pare că este nevoie ca fiecare generație să își creeze propriile valori, sau ar fi mai bine să le învețe și să le interiorizeze pe cele moștenite, știu, exagerez cu întrebarea aceasta…

- Viața unui creator nu poate fi nici rezumată, nici explicată. Poezia este peste tot și adevărul oricui îi aparține, relativ, ori derizoriu. Desigur că trebuie interiorizată moștenirea culturală națională și universală, dar Poezia m-a învățat că este vorba de un «drum interior», în «căutare de spiritualitate», care nu supraviețuiește întotdeauna «bandelor literare» şi spiritului lor de «comando». Grupurile literare se fac şi se desfac, dar, la un moment dat, poetul se poate îndepărta pe vârful picioarelor, își caută Calea sa, poate începe traversarea deșertului. În prefața volumului meu de debut, ADEVĂRUL, cu care cred că voi rămâne în istoria literara a epocii mele, și nu am de ce roși când o spun... există un fragment din prefața la „Miraculum”(1982) Mircea Iorgulescu, ilustrativ: „Angela Nache, după câte știu, nu aparține vreunuia din cele câteva grupuri(sau grupări) poetice ale tinerilor, afirmate în ultimii ani foarte energic, până la a deveni unul din cele mai interesante fenomene literare ale actualității. Nu este, prin urmare, nici echinoxistă, nu face parte din Cenaclul de Luni, nu are legături cu noua poezie ieșeană: despre ea se poate spune, cel mult, că reeditează într-un fel experiența lui Liviu Ioan Stoiciu, spre a aminti numele unui alt debutant de marca al anilor din urma; Este cu alte cuvinte, izolată de curenții lirici ai momentului, dar întâlnește substanța lirismului contemporan, venind pe o cale poetică proprie. Izolarea, în acest caz, se vădește a fi o șansă; cu atât mai mult că nu este chibzuită, premeditată, strategică;(…) în1977,Geo Dumitrescu o publica la «Atelier literar», în Luceafărul(«am trimis un plic din pură curiozitate și respect pentru colțul magistrului»); colaborează apoi, sporadic, la Vatra, Luceafărul, Tribuna, Romania literară, Astra, Brașovul literar și artistic; și se află printre câștigătorii concursului de debut al Editurii Dacia, în 1980. În cei unsprezece ani de tăcere publicistică-aflu, dintr-un curriculum vitae pus la dispoziție de poetă- că și-a încheiat studiile la Universitatea din București,(…) Angela Nache este o învingătoare în războiul cu severele obligații ale cotidianului: un război el însuși cotidian, un război lipsit de eroism, în care nu se piere, dar se moare. Insidioasa agresiune a monotoniei, a cenușiului și a banalității, sisifica povară a diurnului, exasperarea necomunicării, conștiința diferențierii vulnerabile; ce va fi reprezentând poezia printre atâtea capcane și măcinări sau dincolo de ele ?”

Poezia este peste tot şi adevărul oricui îi aparține, relativ, ori derizoriu.

- Care este mesajul ce ține un poet în picioare și-l motivează să nu renunțe? De fapt, care sunt calitățile unui poet? Sunt diferiți poeții țării noastre de alți poeți din lume?

- Să fie interesați numai și numai de adevăr, să fie adevărați speologi ai sufletului, să nu-și uite rădăcinile profunde, să scrie cu inima, să rupă inerțiile, rutina, pasul pe loc. Poeții lumii sunt foarte apropiați unii de alții. Am participat ca invitată la festivaluri de poezie internaționale și am putut constata că „patria poeziei” nu are frontiere. A schimba impresii, lecturi, a dezbate în toate limbile pământului este formidabil, e o chintesență a ceea ce are mai frumos și mai nobil în sufletul uman.

- Dacă doriți să lăsați un mesaj cititorilor, sunteți binevenită, iar eu vă mulțumesc pentru cinstea de a ne acorda acest interviu!

- Din respect pentru marile spirite care ne-au lăsat reflecții deosebite, le transmit câteva citate care pot să-i ghideze, alese din cărțile mele de cărțile mele de căpătâi: „Poezia este căsătoria realităţii cu idealul, în sufletul poetului”, de Bogdan Petriceicu Hașdeu; „Poezia este un joc”, de Paul Valery ;„Poeţii sunt inima umanităţii”, de Eugene Ionesco;-„Poetul nu este un filosof, ci un clarvăzător”, de Juan Ramon Jimenez;„Poetul e un mare cerşetor de iubire”, de Dinu Flămând;„Poezia este încarnarea unei emoţii într-un limbaj”, Charles Du Bos;„Poezia nu e o acumulare de emoţii, ci o evadare de emoţii”, de T.S. Eliot;„Cu cât o rimă este mai uşoară, cu atât este mai ieftină şi mai comună, și poetul trebuie să se gândească de două ori pentru a o întrebuinţa. Un poet distins nu va rima niciodată "guriţă-garofiţă", deTitu Maiorescu;„Poetul. Un donator de sânge la spitalul cuvintelor”, Lucian Blaga.

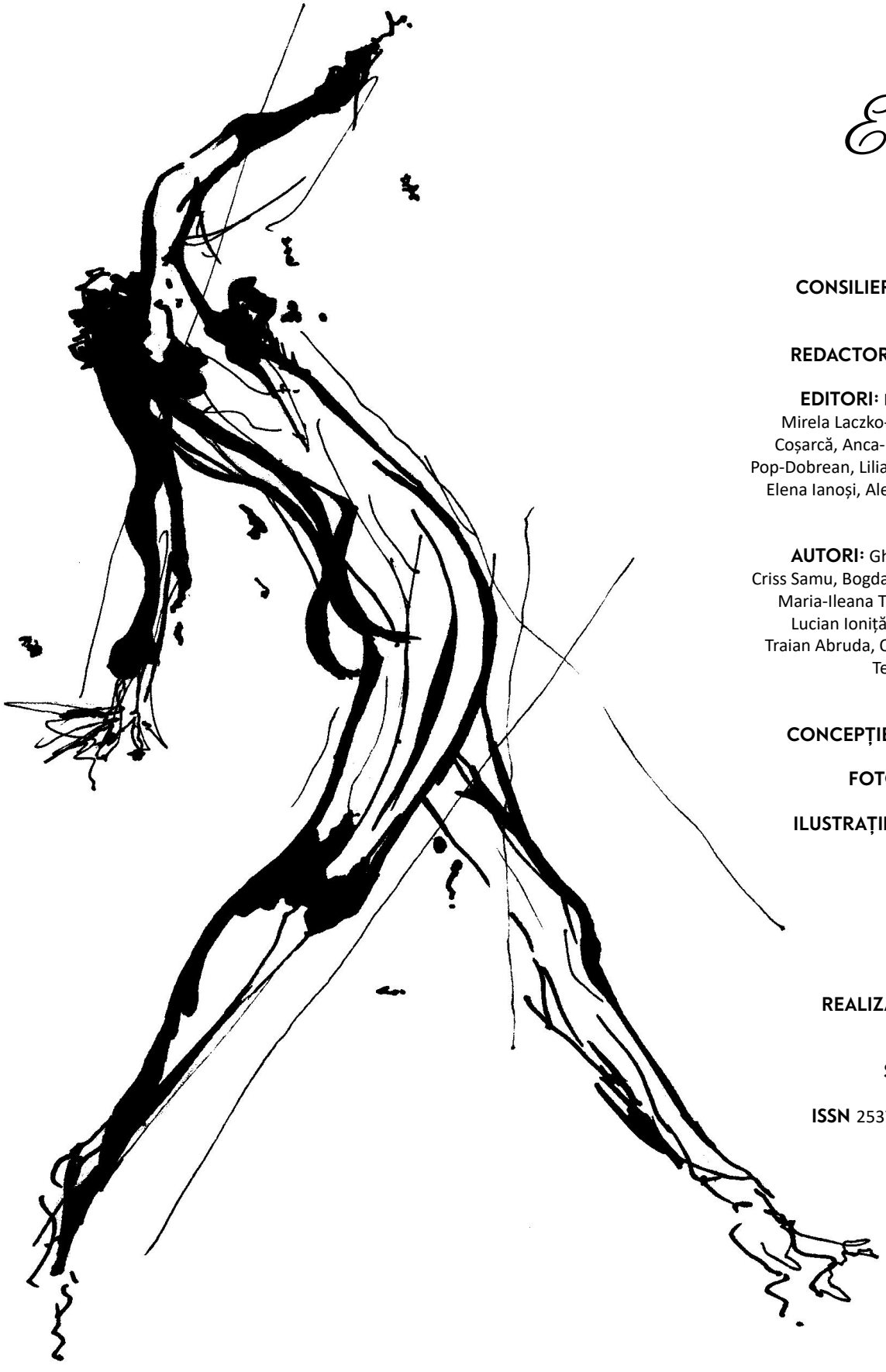
Ca să fie înțeleasă șansa creatorilor de azi de a se exprima LIBER, adaug o nota a unui informator, peste care am dat întâmplător abia acum ...Cenaclul nostru disident a apărut cu 2 ani înaintea Cenaclului de luni: (vezi Mușina și Securitatea) „Nici la Steagul Roșu, nici la Tractorul, unde am fost invitat mai des, nu am observat vreo tendință de inventivitate antistatală, de minimalizare a realizărilor materiale în Epoca Ceaușescu, fapt ridiculizat, ba chiar interzis, în Cenaclul celor nouă de la Casa Municipală de Cultură, condus de fosta profesoară de franceză ANGELA NACHE, unde AM, după o lectură patriotică a unui tânăr, s-a urcat pe scenă și a ținut să sublinieze: „Cenaclul celor nouă nu e o tribună patriotardă. Aici nu se va pronunța nici cuvântul Patrie, nici nume proprii, fie chiar cel de Eminescu, Ceaușescu și alți escu. Noi facem artă, nu politică. Vrem să-i redăm poeziei libertatea care i-a fost furată!” Această perorație nu a avut loc între cei nouă, ci în public, și nu oriunde, ci pe scena Casei de cultură! Urmărind producțiile acestor reformatori, vom observa că sunt total absenți din presa noastră propagandistică, necesară, dacă nu chiar mai necesară ca cea așa-zis artistică. Ceea ce este mai incredibil, este propaganda care se face în jurul acestui MUȘINĂ, în ASTRA, în special, consemnându-se că poemele sale antipoetice au fost premiate de nu știu ce juriu de declasați ca și el. Se pare că tocmai această atitudine ostilă literaturii realiste, pe care o solicită președintele țării este încurajată de mafia care sapă la temelia limbii române.

*Notă a Serviciului Special „S” nr. 110/MA/6.06.1985 - informator „BRAȘOVEANU S”. (din O istorie a Cenaclului de Luni)

- Mulțumesc încă o dată pentru timpul acordat revistei noastre!

- Cu multă plăcere.

Viorica Macrina Lazăr

Ilustrație: Ioana Afloarei

Echipa

CONSILIERI EDITORIALI: Călin Vlasie, Nicolae Băciuț, Lazăr Costel

REDACTOR-ȘEF: Viorica-Macrina Lazăr

EDITORI: Luminița Csiki, Mihaela Ilisan, Mirela Laczko-Rusu, Ligia Cătinean, Cristina Coșarcă, Anca-Maria Hângan-Țifrea, Cristina Pop-Dobrean, Liliana Matei, Mihaela Nuț, Anda Elena Ianoși, Alexandru Ciubîcă, Doina Țifrea, Aurora Pașcan, Aurica Ujică

AUTORI: Gheorghiță Colceriu, Teo Cabel, Criss Samu, Bogdan Fodor, Luminița Potîrniche, Maria-Ileana Tănase, Gabriela-Viorica Lupu, Lucian Ioniță, Daniel Voica, Macrina Lazăr, Traian Abruda, Oana Maria Șiklodi, Adela Pui, Teodora Chindea, Ionela Tudor, Dionisie Pompei Șerban

CONCEPȚIE GRAFICĂ: Doriana Negruț

FOTOGRAFIE: Natalia Luchanko

ILUSTRAȚII: Traian Abruda, Radu Stoica, Ioana Afloarei

REALIZATOR: Biblioteca Municipală „George Sbârcea”

SPONSOR: Romaqua Group

ISSN 2537 - 1606, **ISSN-L** 2537 - 1606